

Državni izpitni center

M 2 1 1 1 0 3 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 2 ====

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 31. maj 2021

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Izpitna pola 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so **vsi odgovori** v nalogi **vsebinsko in jezikovno pravilni**. Vsebinsko napačen in jezikovno pravičen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ kraj/mesto/prostor objave ♦ čas objave ♦ naslovnik/prejemnik (besedila) 	<p><i>Neustrezne rešitve:</i> kraj/mesto/prostor nastanka čas nastanka bralec/bralna skupina/komu je objava namenjena/širša javnost</p>	2 točki za 3 pravilne rešitve, 1 točka za 2 pravilni rešitvi.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ enogovorno ♦ strokovno ♦ prikazovalno ♦ pretežno objektivno 		1 točka za 2 pravilni rešitvi.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	3	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Primerjalno jezikoslovje je nekakšna jezikovna matematika, saj podobno kot matematika pozna pravila/podobno kot matematika je namreč objektivno/<u>kajti</u> s svojimi pravili spominja na naravoslovne vede. 		2 točki za pojasnilo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi s pojasnjevalnim priredjem (saj/namreč/kajti).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	3	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ »Premeš jezičnikov« še ne pomeni nastanka slovenščine, saj ta sprememba ni značilna samo za slovenščino/saj podobno spremembo poznajo tudi drugi slovanski jeziki/ker je bilo ločevanje od drugih slovanskih narečij postopno/saj so se za slovenščino značilne jezikovne spremembe začele dogajati šele v času Brižinskih spomenikov/saj je to bila šele ena od sprememb. 		2 točki za povzetek + 1 točka za jezikovno pravilnost večstavčne povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ JE Po smislu, npr.: <ul style="list-style-type: none"> ♦ poimenuje pojem določene stroke (in sicer pedagogike)/se uporablja v določeni stroki (in sicer v pedagogiki) 		1 + 1 Utemeljitev upoštevamo, če je kandidat podčrtal rešitev JE.
5.2.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ slovenščina je bila do 16. stoletja v polnem razvoju/se je pospešeno razvijala/spreminjala/skoraj že izoblikovan jezik/še ni bila popolnoma izoblikovana/se je še oblikovala 	<p>Neustrezna rešitev: Slovenščina je bila v 16. stoletju v polnem razvoju.</p>	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ DA ♦ NE ♦ DA 		1 + 1 + 1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/neustrezne rešitve			Dodatna navodila
7.	4	Ozki e ♦ nekem ♦ narečij ♦ večjega ♦ živeti	Široki ε ♦ jezik ♦ eno ♦ začne ♦ življenje	Ozki o ♦ tako ♦ območju	Široki o ♦ nov ♦ svoje	1 točka za 3 pravilne rešitve. Vsaka napačna rešitev izniči eno pravilno do 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/neustrezne rešitve			Dodatna navodila
8.	2	♦ imenova ^{le} c ♦ moder ^{le} h ♦ raz ^{le} h				1 točka za 2 pravilni rešitvi, 2 točki za 3 pravilne rešitve. Vsaka napačna rešitev izniči eno pravilno do 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/neustrezne rešitve			Dodatna navodila
9.	4	♦ [dž] ♦ [euj] ♦ [uj] ♦ [nj]	Še sprejemljiva rešitev: ♦ [uj] ♦ [euj] ♦ [w/u] ♦ [ʼ]			1 točka za 2 pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/neustrezne rešitve				Dodatna navodila
10.	6	Besede, iz katerih so tvorjenke nastale skupen učiti južni, slovanski spremeniti	Tvorjenka skupnost naučiti ♦ južnoslovanski ♦ sprememba	Besedotvorno obrazilo ♦ -ost ♦ na- -o- -ba	Vrsta tvorjenke ♦ izpeljanka ♦ sestavljenka ♦ zloženka ♦ izpeljanka	1 točka za 2 pravilno določeni tvorjenki oz. besedotvorni obrazili, 1 + 1 + 1 + 1 točka za pravilno vrsto tvorjenke.	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.1.	1	♦ slovenski, ki je zgodnji		
11.2.	2	Po smislu, npr.: ♦ Izšel je nov slovensko-hrvaški slovar.		1 točka za pravilno tvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
11.3.	2	Po smislu, npr.: ♦ Tvorjenka slovensko-hrvaški je priredna zloženka/iz priredne skladijske podstave (, zato se piše z vezajem).		1 točka za pravilno utemeljitev + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi, če je pravilno napisal tvorjenko v nalogi 11.2.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.1.	2	Po smislu, npr.: ♦ V Sloveniji je kar nekaj zavarovanih naravnih območij.		1 točka za pravilno tvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
12.2.	1	♦ vrinjeni -i-/vrivanje -i-		
12.3.	2	♦ podajšava osnove z -j- (s profesorjem) ♦ preglas o > e (za j, č, ž, š, c, dž) (z Ahačičem/s profesorjem)		1 + 1
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	2	Izpis števnik z besedo ♦ šestem ♦ devetsto dvainsedemdeset		1 + 1 točka za pravilno vrstico.
		Vrsta števnik ♦ vrstilni (števnik) ♦ glavni (števnik)		
13.2.	3	Po smislu, npr.: ♦ Sosedova hiša ima dvoje vhodnih vrat, in sicer s ceste in z vrta/dvoja vhodna vrata. Vhodna vrata imajo dvojno steklo.		1 + 1 točka za smiselno uporabo števnik + 1 točka za jezikovno pravilnost obeh povedi.
13.3.	1	♦ morda, že, zgolj		
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.1.	1	♦ kod (so hodili?)		
14.2.	2	Po smislu, npr.: ♦ Slovani so v 6. stoletju prišli s severa in (z) juga/z juga in (s) severa./Gozd se vije od severa in juga.		1 točka za pravilno pretvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.1.	4	♦ Do konca 11. stoletja pa so se v tem narečju ali skupini narečij začele dogajati nekatere spremembe.		1 točka za vsak v celoti pravilno podčrtan stavčni člen.
15.2.	1	♦ (prislovno določilo) časa ♦ (prislovno določilo) kraja		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.	3	♦ S \ S / S / S		1 točka za samo pravilno določeno število stavkov.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
17.1.	3	♦ V Brižinskih spomenikih opazimo najstarejše značilnosti slovensščine, zato so slovenska besedila.		2 točki za pravilno pretvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
17.2.	1	♦ razlaganje		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
18.	4	<p>Izpis naveznika</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ to ♦ veda ♦ primerjalno jezikoslovje <p>Način navezovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ pozajmljanje/z zaimkom/ s kazalnim zaimkom ♦ z nadpomenko ♦ z dobesedno ponovitvijo 		1 točka za 3 pravilno izpisane naveznike, 1 + 1 + 1 točka za poimenovanje načina navezovanja.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
19.	5	<p>♦ Včasih lahko zasledimo mnenje, da slovenščina ni slovanski jezik in da je obstajala na našem prostoru še pred prihodom Slovanov (npr. venetska teorija, teorija paleolitske kontinuitete in podobne teorije) ki jih najdemo povsod po svetu za skoraj vse jezike). To večinoma menijo ljudje, ki o jeziku ne vedo veliko hkrati pa imajo slovenščino zelo radi in bi ji tako želeli dati večjo veljavo. Ko takšno mnenje preverimo z »jezikoslovno matematiko« primerjalnega jezikoslovja se nam račun ne izide. Zagovorniki teh teorij namreč seštevajo in odštevajo števece ulomkov, ne da bi jih prej dali na skupni imenovalac – če se izrazimo malo slikoviteje. Dober namen pa ne sme imeti prednosti pred objektivno preverljivo resnico.</p>		Dva pravilna popravka 1 točka. Vsak napačen popravek izniči pravilnega do 0 točk.

Naloga**Primer besedila**

20.

Po smislu, npr.:

Kulturno društvo Mahovnik
Gimnazija Kočevje

VABILO
na

pogovor o nastanku slovenskega jezika

v petek, 17. decembra 2021, ob 17. uri v šolski knjižnici

Gost bo jezikoslovec Kozma Ahačič. Pogovor z njim bo vodil/vodila Matej/Mateja Novak.

Tema pogovora bo nastanek slovenskega jezika. Pogovarjali se bomo o njegovi zgodnji zgodovini, o tem, kako se je postopoma oblikoval iz praslavianščine in od kdaj naprej lahko govorimo v slovenščini kot o samostojnem južnoslovanskem jeziku, pri čemer ne bomo mogli mimo Brižinskih spomenikov. Spregovorili bomo tudi o primerjalnem jezikoslovju, ki med drugim proučuje oblikovanje posameznih jezikov.

Poznavanje nastanka slovenskega jezika je zelo pomembno, saj to védenje oblikuje in razvija našo zavest o lastnem jeziku v času, prostoru in družbi, kar je del naše jezikovne identitete.

Vijudno vabljeni!

Po smislu, npr.:

Kulturno društvo Mahovnik Gimnazije Kočevje vabi na pogovor o nastanku slovenskega jezika v petek, 17. decembra 2021, ob 17. uri v šolski knjižnici.

Gost bo jezikoslovec Kozma Ahačič. Pogovor z njim bo vodil/vodila Matej/Mateja Novak.

Tema pogovora bo nastanek slovenskega jezika. Pogovarjali se bomo o njegovi zgodnji zgodovini, o tem, kako se je postopoma oblikoval iz praslavianščine in od kdaj naprej lahko govorimo v slovenščini kot o samostojnem južnoslovanskem jeziku, pri čemer ne bomo mogli mimo Brižinskih spomenikov. Spregovorili bomo tudi o primerjalnem jezikoslovju, ki med drugim proučuje oblikovanje posameznih jezikov.

Poznavanje nastanka slovenskega jezika je zelo pomembno, saj to védenje oblikuje in razvija našo zavest o lastnem jeziku v času, prostoru in družbi, kar je del naše jezikovne identitete.

Vijudno vabljeni!

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
20.			
Zgradba	1	♦ navedba sporočevalca	
	1	♦ izrek vabila oz. poimenovanje besedilne vrste	
	1	♦ členjenost besedila	Likovna oblikovanost besedila/smiselna razporeditev na odstavke.
Skupaj	3		
Vsebina	1	♦ kraj in čas pogovora	
	do 3	♦ tema pogovora in dve podtemi	Za temo 1 točka. Za vsako podtemo 1 točka.
	do 2	♦ utemeljitev pomena poznavanja nastanka slovenskega jezika	
Skupaj	6		
Slogovna ustrežnost	do 3	♦ npr. jedrnatost (ločitev bistvenega od nebitvenega), ustrežnost (zborni jezik, slogovno nezaznamovano besedišče), koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustrezna pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...), ustrezna raba glagolskega časa	Za vsako sestavino uradnega besedila odštejemo 1 točko do 0 točk. Za vsako vrsto napak odštejemo 1 točko do 0 točk. Če besedilo ne obsega 50 besed, slogovno ustrežnost točkujemo z 1 točko.
Skupaj	3		
Jeziškova pravilnost	do 4		Za vsako napako odštejemo 1 točko do 0 točk. Če besedilo ne obsega 50 besed, jeziškovo pravilnost točkujemo z do 2 točkama.
Skupaj	4		
Skupaj	16		

Skupno število točk izpitne pole 2: 90